

Vergaderjaar 2019–2020

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2840

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2019)

Graag informeer ik uw Kamer over de Officiële Controle Verordening (EU 625/2017, hierna: OCR). De OCR is op 14 december jl. van toepassing geworden in alle lidstaten van de EU.

De OCR regelt het toezicht op de gehele agrovoedselketen en is een herziene en uitgebreidere versie van de bestaande Officiële Controle Verordening (EG 882/2004) waarbij ook de controlebepalingen uit andere bestaande EU-wetgeving zijn opgenomen. Deze herziening heeft als doel om de bestaande Europese controleregelgeving te moderniseren, stroomlijnen en vereenvoudigen. De OCR is verbindend in al haar onderdelen en is rechtsreeks van toepassing in alle lidstaten van de Europese Unie.

In 2013 heeft de Europese Commissie (EC) haar voorstel voor de OCR aan de Raad en het Europees parlement gepresenteerd, waarna zij hun standpunt hebben bepaald. In juni 2016 zijn, onder leiding van het Nederlands voorzitterschap van de EU, de discussies over de OCR geconcludeerd in een politiek akkoord. Uw Kamer en de belanghebbenden zijn destijds over de Nederlandse inzet tijdens dit traject geïnformeerd en geconsulteerd.

Vanaf 2017 is in nauwe samenwerking met het Ministerie van VWS, de NVWA, de plantaardige keuringsdiensten, de Douane en belanghebbenden gewerkt aan de invulling van de uitvoerings- en gedelegeerde handelingen onder de OCR, de nationale wetgeving aangepast en het Nederlands keurings- en toezichtsregime in lijn gebracht met de OCR. De uitgangspunten die hierbij zijn gehanteerd, zijn het bevorderen van veiligheid op basis van een risico-gebaseerde benadering en het doorvoeren van noodzakelijke en wenselijke wijzigingen in de Nederlandse toezichtspraktijk.

Een belangrijk verschil met de bestaande EG 882/2004, is dat de OCR een breder bereik heeft. Waar de EG 882/2004 het toezicht regelde op diergezondheid, dierenwelzijn, voedselveiligheid, import en intracommunautaire handel, is dat in de OCR uitgebreid met onder meer controlebepalingen voor plantgezondheid, biologische landbouw, genetisch gemodificeerde organismen en gewasbeschermingsmiddelen. Ook vallen in tegenstelling tot de EG 882/2004 niet alleen officiële controles, maar ook andere officiële activiteiten onder de reikwijdte van de OCR. Bij andere officiële activiteiten kan gedacht worden aan het verlenen van vergunningen of erkenningen en de afgifte van officiële certificaten of officiële verklaringen. Daarnaast bevat de OCR de kaders voor laboratoria, mandatering van officiële controletaken, (verplichte) vergoedingen en heffingen, gebruik van ICT en controlejaarplannen. Tot slot voorziet de OCR in nieuwe en aangescherpte regels voor plantaardige producten. Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe regels voor fytosanitaire laboratoria als intensivering van de fytosanitaire importcontroles.

De gevolgen van de OCR voor bedrijven en de uitvoering zijn op dit moment te overzien. Ik investeer in het OCR-bestendig maken van Nationale Referentie Laboratoria en breidt de inspectiecapaciteit bij de NVWA uit voor vooral de fytosanitaire importcontrole. Ook zijn als gevolg van de OCR extra NVWA-dierenartsen nodig voor het toezicht bij het doden van dieren (slachthuis, noodslacht etc.). Voorts vraagt de OCR om aanpassing van het Nederlands importcontrole-datasysteem om de elektronische data-uitwisseling met het Europese importcontrole-data systeem te kunnen voortzetten. De data-uitwisseling kan in de beginfase van de OCR mogelijk nog op kinderziektes stuiten, maar alle inspanningen zijn er op gericht om het bedrijfsleven hier weinig of geen hinder van te laten ondervinden. De verdere effecten van de OCR worden meegenomen in het vervolgonderzoek tarieven van de NVWA dat ik in het eerste kwartaal van 2020 aan uw Kamer zal aanbieden.

De winst voor Europa en Nederland ligt vooral in het feit dat de OCR de interne markt en daarmee het gelijke speelveld in de EU faciliteert en het veiliger maakt voor mens, plant en dier. Meer concreet heeft de OCR ook opgeleverd dat de mogelijkheid tot elektronische data-uitwisseling tussen het Nederlands en Europees importcontrole-datasysteem juridisch is vastgelegd. Dit biedt zekerheid voor het behoud van het Nederlands importcontrole-datasysteem. Verder heeft Nederland haar fytosanitaire en dierenwelzijnspositie in de EU verstevigd met het verkrijgen van 2 EU-referentielaboratoria (fytosanitaire) en 1 EU-referentiecentrum (dierenwelzijn).

Ook de Plantgezondheidsverordening (EU 2016/2031, hierna: PHR) is op 14 december jl. van toepassing geworden in alle lidstaten van de EU. De PHR is onlosmakelijk met de OCR verbonden. Beide verordeningen zijn aanleiding geweest om een nieuwe Plantgezondheidswet op te stellen. Dit wetsvoorstel ligt nu ter behandeling in uw Kamer (Kamerstuk 35 083, Regels betreffende beschermende maatregelen tegen schadelijke organismen bij planten (Plantgezondheidswet)).

Mijn ministerie, en de daarbij behorende NVWA, stond en staat ook nu met de recente inwerkingtreding, in nauw contact met de belanghebbenden bij deze nieuwe regelgeving met als doel om deze transitie naar de nieuwe OCR en PHR goed te laten verlopen en eventuele problemen direct op te lossen.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten